

Riigikogu riigikaitsekomisjoni istungi protokoll nr 231

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 14. september 2026

Algus 11.10, lõpp 12.35

Juhatajad: Leo Kunnas (aseesimees), Peeter Tali (esimees)

Protokollija: Laura Joanna Kuum (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Alar Laneman, Õnne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Toomas Uibo, Kristo Enn Vaga

Komisjoni ametnikud: Aivar Engel (nõunik-sekretariaadijuhataja) ja Külli Jõgeda (nõunik)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Riigikaitsekomisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine
3. Riigikaitsekomisjoni algatatud küberturvalisuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (897 SE) teise lugemise ettevalmistamine
4. Riigikaitsekomisjoni algatatud strateegilise kauba seaduse § 5 muutmise seaduse eelnõu (958 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
5. Riigikaitsekomisjoni korraline visiit Soome 24.-25.09.2026
6. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu riigikaitsekomisjoni nädala (14.09.2026-20.09.2026) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 14.09.2026 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Riigikaitsekomisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine
3. Riigikaitsekomisjoni algatatud küberturvalisuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (897 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Ettekandja: Priit Sibul

4. Riigikaitsekomisjoni algatatud strateegilise kauba seaduse § 5 muutmise seaduse eelnõu (958 SE) esimese lugemise ettevalmistamine
5. Riigikaitsekomisjoni korraline visiit Soome 24.-25.09.2026
6. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 15.09.2026 kell 14.00

1. Ülevaade kaitsetööstuse arendamisest ja kaitsevõime loomise hetkeseisust ning edasistest arengusuundadest

Kutsutud: Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse ja innovatsiooni asekanstler Siim Sukles
2. Info ja muud küsimused

Kohtumine kolmapäev, 16.09.2026 kell 10.30

1. Riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas kohtub Põhja-Rein-Vestfaali Euroopa Akadeemia ohvitseridega

Komisjoni istung neljapäev, 17.09.2026 kell 13.05

1. Ülevaade julgeolekuolukorra arengutest

Kutsutud: Kaitseministeeriumi valitsemisala esindajad

2. Ülevaade Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse tegevusest

Kutsutud: Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse peadirektori asetäitja Asko Kivinuk
(hangete valdkond)

Meelis Kiili tegi ettepaneku, et komisjonile annaks julgeolekuolukorrast, sealhulgas luureasutuste hinnangutest ja prognoosidest, ülevaate Välisluureameti peadirektor Kaupo Rosin.

Raimond Kaljulaid tegi ettepaneku korraldada lähinädalatel eraldi pikem kohtumine julgeolekuolukorra põhjalikumaks käsitlemiseks.

Leo Kunnas täpsustas, et neljapäevane брифing toimub kohapeal, ja toetas ettepanekut kaasata edaspidi osadele брифingutele kõrgema tasandi ametikandjad.

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õnne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo, Kristo Enn Vaga).

2. Riigikaitsekomisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine

Komisjoni esimehe ja aseesimehe valimiseni juhatas istungit komisjoni aseesimees Leo Kunnas. Toomas Uibo esitas riigikaitsekomisjoni esimehe kandidaadiks Peeter Tali. Meelis Kiili esitas riigikaitsekomisjoni esimehe kandidaadiks Leo Kunnase. Mõlemad kandidaadid andsid nõusoleku kandideerimiseks. Komisjon otsustas sulgeda kandidaatide nimekirja (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õnne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo, Kristo Enn Vaga). Komisjoni sekretariaat tutvustas komisjoni esimehe ja aseesimehe üheaegse valimise, salajase hääletamise ja tulemuste kindlakstegemise korda. Hääletuse viis läbi ja hääletustulemused tegi kindlaks riigikaitsekomisjoni sekretariaat. Hääletusdeli saanud komisjoni liikmete arv oli 12. Hääletuskasti lastud hääletusdelite alusel oli hääletamisest osa võtnud komisjoni liikmete arv 12. Kehtetuid hääletusdelideid ei olnud. Salajasel hääletusel anti Peeter Tali poolt 7 häält ja Leo Kunnase poolt 5 häält. Komisjoni esimehe ja aseesimehe valimisel osutus riigikaitsekomisjoni esimeheks valituks Peeter Tali kui kõige rohkem hääli kogunud kandidaat (poolt 7) ja aseesimeheks Leo Kunnas kui häälte arvult teiseks jäänud kandidaat (poolt 5). Ühtki protesti valimise läbiviimise ja hääletustulemuste kindlakstegemise kohta ei esitatud. Pärast esimehe ja aseesimehe valimist asus istungit juhutama riigikaitsekomisjoni esimees Peeter Tali.

3. Riigikaitsekomisjoni algatatud küberturvalisuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (897 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Aivar Engel tutvustas muudatusettepanekut, mille kohaselt asendatakse eelnõus hädaolukorra seaduse säte kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse vastava sättega ning täpsustatakse, et määratud asutuse kõrval võib ülesandeid täita ka ametiasutus. Muudatus on vajalik, kuna hädaolukorra seadus kaotab 1. oktoobril 2026 kehtivuse.

Otsustati:

3.1. Kiita heaks eelnõu teise lugemise tekst, seletuskiri ja muudatusettepanekute tervikloetelu (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

4. Riigikaitsekomisjoni algatatud strateegilise kauba seaduse § 5 muutmise seaduse eelnõu (958 SE) esimese lugemise ettevalmistamine

Aivar Engel selgitas, et komisjon algatas eelnõu 17. juunil ning Vabariigi Valitsus on eelnõu toetanud.

Leo Kunnas avaldas valmisolekut tutvustada eelnõu Riigikogu täiskogus.

Otsustati:

4.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 23.09.2026 (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

4.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

4.3. Teha ettepanek määrata muudatusettepanekute tähtajaks 07.10.2026 17:00 (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

4.4. Kui esimene lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 14.10.2026 14:00 (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

4.5. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

5. Riigikaitsekomisjoni korraline visiit Soome 24.-25.09.2026

Aivar Engel sõnul on lisaks kohtumistele Eduskunta kaitsekomisjoniga kavas Utti jäägrirügemendi külastamine ning käsitletavat teemat on jalaväemiinide tootmine ja kasutuselevõtt, droonisõja võimed ja kaugmaa õhutorje. Programm on koostamisel.

Raimond Kaljulaid tegi ettepaneku täiendada programmi kohtumistega Soome kaitsetööstuse ja tehnoloogiaettevõtete esindajatega, kelleks võiksid olla Patria ja Nokia.

Meelis Kiili toetas ettepanekut ning pidas vajalikuks arutada enne visiiti komisjonis läbi Eesti kaitse- ja kaitsetööstuspoliitika põhisõnumid. Ta soovitas keskenduda visiidi käigus eelkõige kaitse- ja tööstuspoliitika koostööle.

Mati Raidma tegi ettepaneku käsitleda visiidi käigus kosmosetehnoloogia kasutamist riigikaitstes.

Alar Laneman soovitas pöörata tähelepanu Soome kogemustele uute sõjapidamisviisidega kohanemisel.

Peeter Tali tegi ettepaneku lisada programmi Euroopa Hübridoõhutorje keskuse külastus ning nimetada komisjoni Soome sõit senise „vastuviisiidi“ asemel „korraliseks visiidiks“.

Otsustati:

5.1. Lähetada riigikaitsekomisjoni esimees Peeter Tali, aseesimees Leo Kunnas, liikmed Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Mati Raidma Toomas Uibo ning nõunik-sekretariaadijuhataja Aivar Engel, nõunik Külli Jõgeda ja konsultant Irene Kiil k.a 24.-25. septembril korralisele visiidile Soome Vabariiki (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

5.2. Lähetuskulud katta riigikaitsekomisjoni välislähetuste eelarvest (konsensus: Vladimir Arhipov, Enn Eesmaa, Raimond Kaljulaid, Meelis Kiili, Leo Kunnas, Alar Laneman, Õne Pillak, Mati Raidma, Priit Sibul, Peeter Tali, Toomas Uibo).

6. Info ja muud küsimused

Aivar Engel andis ülevaate komisjonile saabunud kirjadest ja pöördumistest.

Leo Kunnas ja **Meelis Kiili** rõhutasid tuuleparkide mõju radarisüsteemidele käsitleva pöördumise puhul eelhoiatuse ja luure küsimuste olulisust ning vajadust käsitleda teemat terviklikult ja hoida seda komisjoni tähelepanu all.

Aivar Engel andis ülevaate Eesti ja Venemaa vahelise piiri sulgemist käsitlevast pöördumisest.

Raimond Kaljulaid tõstatas küsimuse Riigikogu rollist selle teema käsitlemisel.

Enn Eesmaa rõhutas vajadust kuulata ära asjaomaste ministrite ja ministeeriumide esindajate seisukohad.

Peeter Tali andis teada eelseisvast kohtumisest sh Šveitsi kantonite sõja- ja tsiviilkaitseministriga ning arutati komisjoni esindajate osalemist kohtumisel. Samuti palus ta komisjoni liikmetel esitada järgmise esmaspäeva istungiks ettepanekud komisjoni järgmise poolaasta tööplaani kohta. Ta pidas oluliseks jätkata koostööd Ühendkuningriigi, Soome, Läti ja Leedu kolleegidega ning korraldada väljasõit Kaitseväe Akadeemiasse ja Balti Kaitsekolledžisse.

(allkirjastatud digitaalselt)
Leo Kunnas
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Peeter Tali
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Laura Joanna Kuum
protokollija